

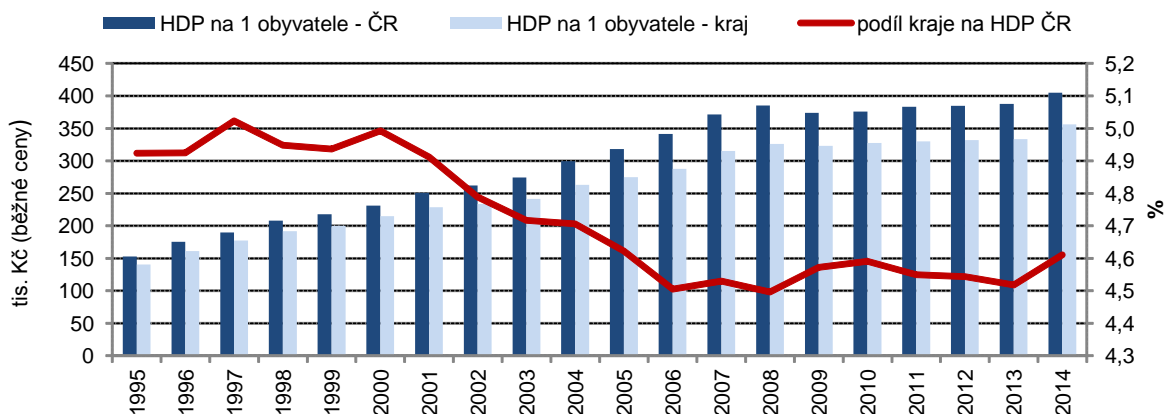
3. Ekonomický vývoj

Makroekonomika

Výkonnost ekonomiky kraje je podprůměrná.

Makroekonomické údaje by měly ukázat, jak dalece se podařilo vypořádat ekonomice s důsledky krize. Za rok 2015 budou k dispozici makroekonomické ukazatele v regionálním členění až v závěru roku 2016, proto se v této podkapitole omezíme na data do roku 2014, příp. 2013. Královéhradecký kraj se řadí svou ekonomickou výkonností mezi kraje podprůměrné. V letech 2011–2014 se podíl kraje na hrubém domácím produktu (HDP) ČR ustálil na 4,5 %, v posledním sledovaném roce 2014 vzrostl na 4,6 %. Z dlouhodobého hlediska se podíl kraje snižuje.

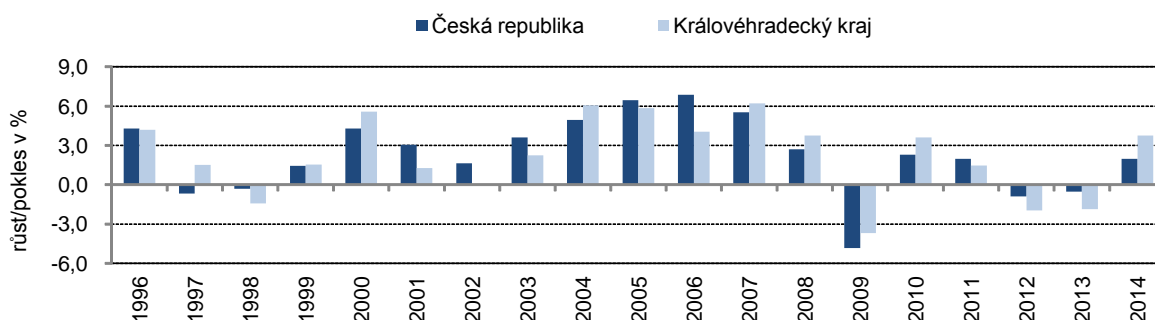
Graf 3.1 Hrubý domácí produkt v Královéhradeckém kraji (běžné ceny)

HDP v roce 2015 zrychlil svůj růst.

Regionální HDP, v přepočtu na jednoho obyvatele, se vyvíjel shodně jako za Českou republiku; rostl do roku 2008, recese měla za následek pokles v roce 2009 a stagnaci v letech následujících. Nárůst v kraji i v průměru za ČR lze pozorovat až v posledním roce (2014) za nějž máme k dispozici data. Na jednoho obyvatele kraje připadl v tomto roce vytvořený HDP ve výši 356 tis. Kč (v běžných cenách), tj. 87,9 % průměru ČR⁸ a mezi kraji to byla 6. nejvyšší příčka.

Graf 3.2 Vývoj regionálního HDP v Královéhradeckém kraji ve stálých cenách (předchozí rok = 100 %)

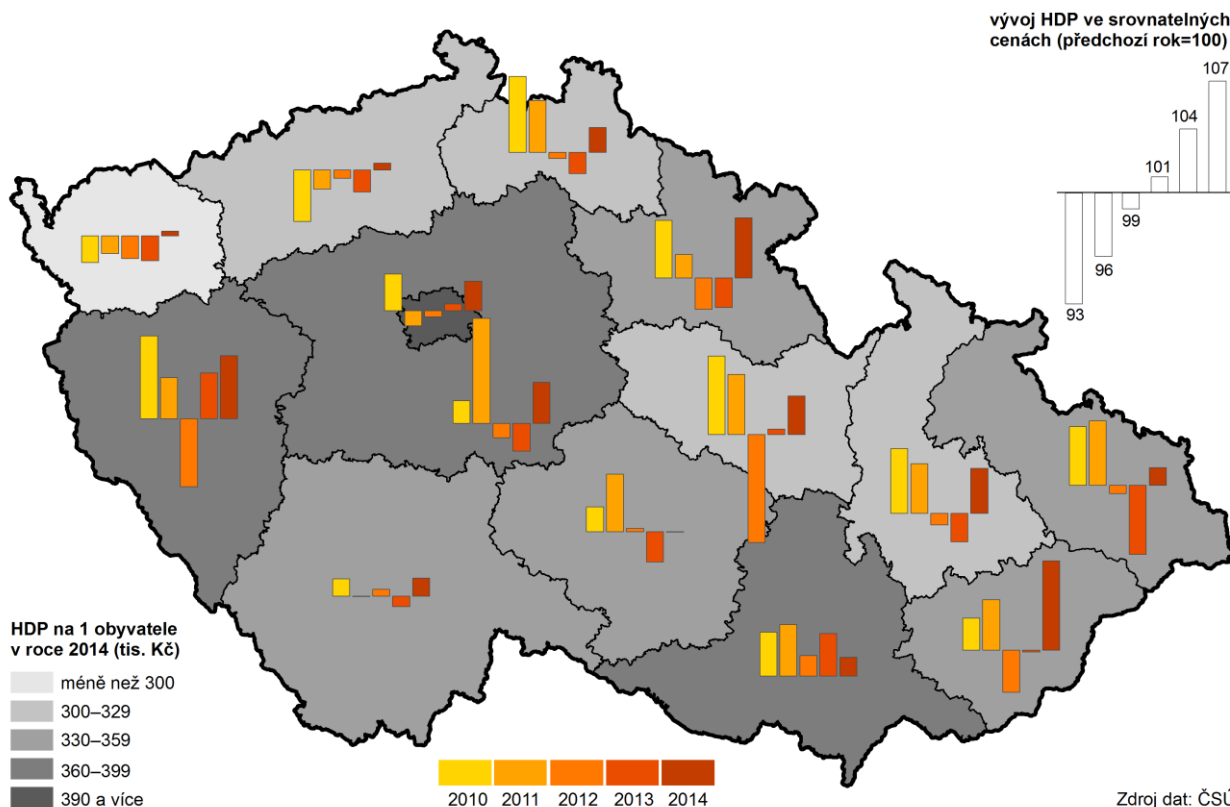

Meziroční reálný růst HDP třetí nejrychlejší z krajů.

Meziroční vývoj ve srovnatelných cenách (reálný růst/pokles) je obsahem grafu 3.2. Směr vývoje v kraji byl téměř shodný s vývojem v České republice s výjimkou roku 1997, kdy byl v ČR zaznamenán meziroční pokles a v Královéhradeckém kraji mírný nárůst. Další meziroční pokles byl shodně s vývojem v ČR zaznamenán v roce 1998, 2009, 2012 a 2013. K nejvýraznějšímu poklesu v kraji došlo v roce 2009, kdy HDP v kraji v důsledku recese klesl o 3,7 %; snížení v průměru za ČR bylo ještě vyšší (4,8 %). V posledním sledovaném roce (2014) HDP v kraji vzrostl o 3,8 %, když průměr ČR činil 2 %, a mezi kraji to představovalo třetí nejrychlejší tempo růstu po kraji Zlínském a Plzeňském.

⁸ Průměr ČR překračuje pouze HI. město Praha, a to více než dvojnásobně.

Regionální hrubý domácí produkt v krajích v letech 2010 až 2014

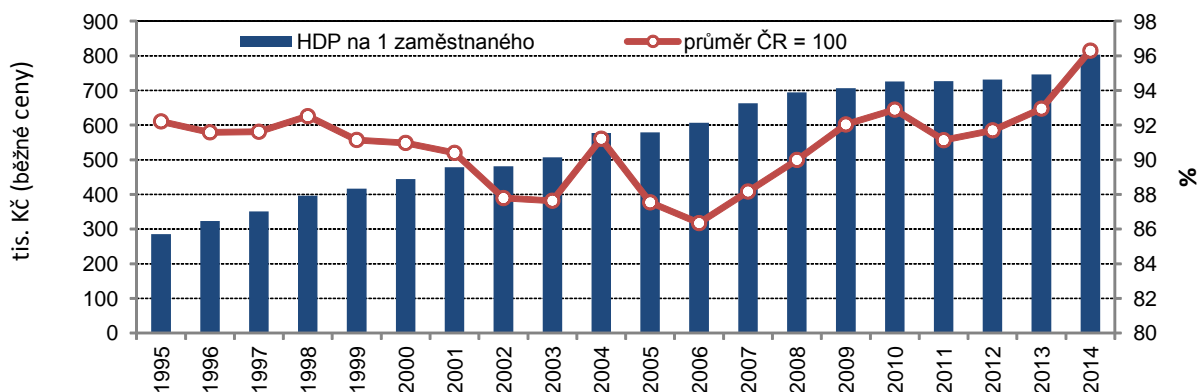

Výrazný růst produktivity práce.

Přepočtený regionální HDP na jednoho zaměstnaného vyjadřuje produktivitu práce. V roce 2014 dosáhla v kraji výše 803,1 tis. Kč běžných cen, proti roku 2013 to byl nárůst o 57,2 tis. Kč, tj. o 7,7 %. Tempo růstu patřilo mezi kraje k nejvyšším (čtvrté nejrychlejší) a vyšší produktivity práce se kraj řadí na 5. nejvyšší příčku. Vysoký meziroční růst produktivity práce v kraji byl ovlivněn především nárůstem HDP (o 6,6 %), pokles zaměstnaných (o 1 %) takový vliv na produktivitu neměl.

Hodnota HDP na zaměstnaného se v kraji zvyšovala, ale její vztah k průměru ČR značně kolísala. V posledních dvou letech (2013, 2014) se přiblížila k průměru ČR nejvíc, kdy dosáhla 93 %, resp. 96,3 % průměru ČR. Mezi kraji to byla pátá nejvyšší hodnota. Naopak nejvíc se vzdálila krajská hodnota od průměru ČR v roce 2005 a 2006, kdy dosáhla jen 87,5%, resp. 86,3% hodnoty republikového průměru.

Graf 3.3 Vývoj regionálního HDP na jednoho zaměstnaného v Královéhradeckém kraji (běžné ceny)

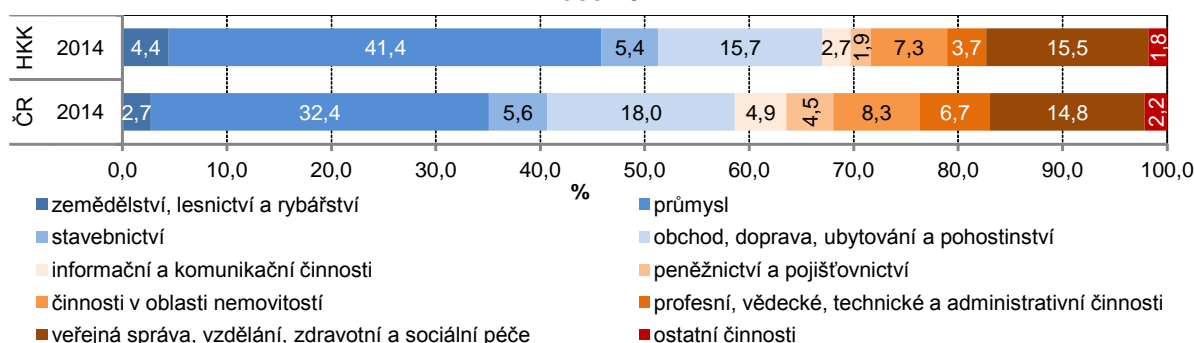
Rychlé tempo růstu hrubé přidané hodnoty.

Regionální hrubá přidaná hodnota⁹ (HPH) dosáhla v roce 2014 v kraji objemu 177,8 mld. Kč v běžných cenách (5. nejnížší hodnota mezi kraji). Po stagnaci (v roce 2012 a 2013) hodnota HPH v kraji v roce 2014 meziročně vzrostla (o 7,6 %) a tempo růstu bylo třetí nejrychlejší po kraji Zlínském a Středočeském.

Podíl terciárního sektoru na tvorbě HPH klesá, roste význam sekundárního sektoru.

Zastoupení primárního sektoru na tvorbě HPH mělo v kraji i v ČR klesající trend do roku 2010, v následujících letech došlo k nárůstu a stagnaci. Přestože v kraji došlo v roce 2014 k meziročnímu poklesu, zastoupení primárního sektoru ve struktuře HPH bylo vyšší než průměr ČR. V celém sledovaném období (od poloviny 90. let) byl příspěvek tohoto sektoru na tvorbě HPH nad průměrem ČR. Sekundární sektor se v roce 2014 podílel na tvorbě regionálního HPH 46,8 %, to bylo o 8,9 p.b. více než činil průměr ČR, mezi kraji to byla prostřední příčka. Dlouhodobě se zvyšuje význam terciárního sektoru na tvorbě HPH, i když v Královéhradeckém kraji na rozdíl od ČR stagnuje a od roku 2010 klesá. V roce 2014 činil jeho podíl v kraji na tvorbě HPH 48,7 %, mezi kraji byl třetí nejnížší.

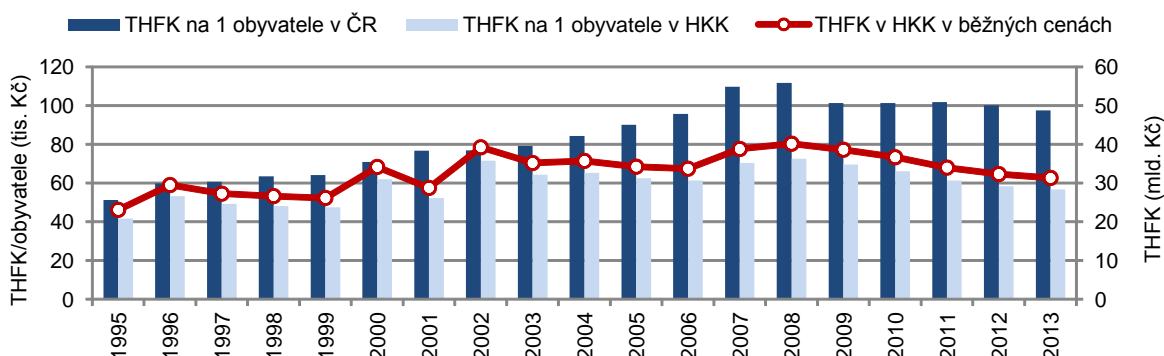
Graf 3.4 Odvětvová struktura hrubé přidané hodnoty v Královéhradeckém kraji a ČR v roce 2014

Investiční aktivita je nejnížší mezi kraji.

Dalo by se očekávat, že příznivý vývoj ekonomiky se odrazí ve zvýšené míře investování, to se ale v kraji nepotvrdilo. Tvorba hrubého fixního kapitálu (THFK) v roce 2013 dosáhla v kraji hodnoty 31,3 mld. Kč, v přepočtu na jednoho obyvatele 56,8 tis. Kč, což je nejméně ze všech krajů. Nejnížší investiční aktivita ze všech krajů trvá od roku 2010 a v čase se prohlubuje. Jestliže v roce 1995 dosáhla krajská hodnota THFK na obyvatele 81,4 % republikového průměru, v roce 2000 to bylo 87,4 %, v roce 2005 došlo k poklesu na 69,4 %, v roce 2010 došlo k dalšímu snížení na 65,3 %, poslední hodnota z roku 2013 představuje 58,2 % průměru ČR.

Graf 3.5 Tvorba hrubého fixního kapitálu v Královéhradeckém kraji (běžné ceny)

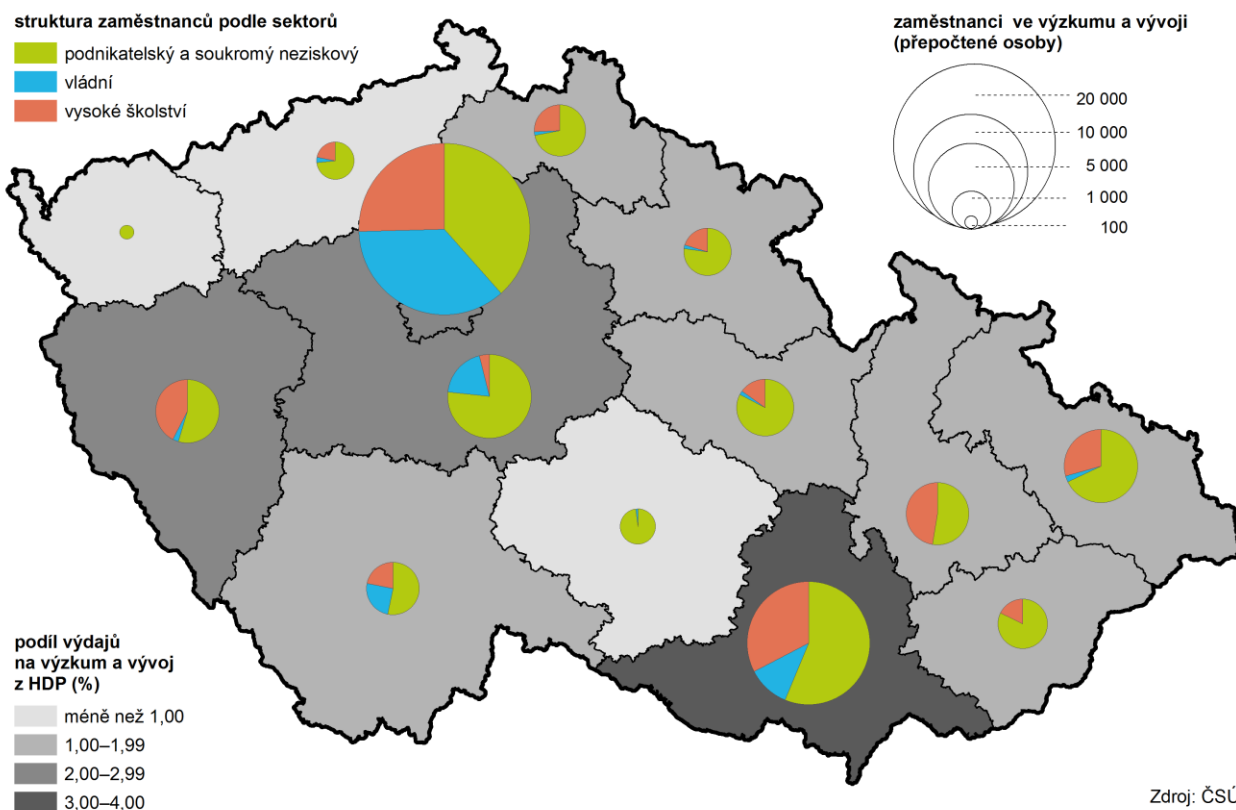
⁹ HPH – je hodnota nově vytvořená, kterou získávají institucionální jednotky použitím svých výrobních kapacit; je vyjádřena jako rozdíl mezi celkovou produkcí (oceněnou v základních cenách) a mezispotřebou jednotlivých odvětví v daném regionu (oceněnou v kupních cenách).

Výzkum a vývoj

Výdaje na výzkum a vývoj jsou stabilní...

Výše výdajů na výzkum a vývoj má, obdobně jako úroveň vzdělanosti obyvatelstva, velký význam pro rozvoj společnosti každého regionu. V roce 2014 bylo v Královéhradeckém kraji vynaloženo na vědu a výzkum celkem přes 2 mld. Kč, z toho mzdových nákladů necelá miliarda na 140 krajských pracovištích. Na celkovém hrubém domácím produktu kraje se tyto výdaje podílely 1 %. Za sledovaných pět let to představuje celkem 8,8 mld. Kč, z toho na mzdy připadlo 4,6 mld. Kč. Na celkovém objemu výdajů na výzkum a vývoj v České republice se kraj podílel 2,4 % a tento podíl byl stejný jako v roce předchozím, v roce 2010 to byla 3 %.

Výzkum a vývoj v krajích v roce 2014

...ve financování se zvýšil podíl sektoru podnikatelského na tři čtvrtiny...

Výdaje financované z veřejných zdrojů činily 562 mil. Kč, to bylo o 1,4 mil. méně než v předchozím roce, kdy dosáhly nejvyššího objemu ve sledovaném období. Ve struktuře výdajů podle sektorů provádění výzkumu a vývoje převažují výdaje podnikatelského sektoru, jehož podíl se meziročně zvýšil o 2,1 p.b. na 74,7 %, podíl výdajů vysokých škol činil 23,8 %, na vládní sektor připadlo v roce 2014 jen 0,8 % a na soukromý neziskový sektor zbývajících 0,7 %.

...snížil se počet zaměstnanců...

V Královéhradeckém kraji bylo zaměstnáno ve výzkumu a vývoji v roce 2014 celkem 2 920 osob, což bylo 3,1 % celorepublikového stavu a z toho 934 žen, tj. 32,0 %. V přepočtu na plně zaměstnané to bylo 1 794 osob, tj. 2,8 % počtu v České republice, z toho bylo 509 žen, tj. 28,4 %. Meziročně došlo k poklesu zaměstnaných osob o 6 %.

...rekordní počet udělených patentů.

V roce 2014 byl udělen rekordní počet patentů, v Královéhradeckém kraji to bylo 22 patentů a za celou Českou republiku 493 patentů přihlašovatelům z ČR. V předchozím roce to bylo 15 patentů a v roce 2010 celkem 12 patentů.

Informační technologie

Již tři čtvrtiny domácností jsou vybaveny osobním počítačem...

Informační a komunikační technologie se staly nedílnou součástí života společnosti. Statistika informačních technologií poskytuje základní informace o stavu a vývoji používání moderních informačních a komunikačních technologií v hlavních oblastech naší společnosti. V Královéhradeckém kraji bylo v roce 2014 vybaveno osobním počítačem již 73,7 % domácností, v roce 2010 jen 62,3 %. Přitom celostátní průměr byl o 2,5 p.b. nižší. V posledních letech se dynamicky zvýšil podíl domácností, které mají k dispozici vysokorychlostní připojení k internetu, těch bylo v kraji celkem 66,3 % a za pět let je to zvýšení o 12 p.b. Celorepublikový podíl 68,2 % byl tak o 1,9 p.b. nižší a mezi kraji to bylo 10. pořadí.

...nejvyšší podíl obyvatel nad 16 let nakupujících přes internet.

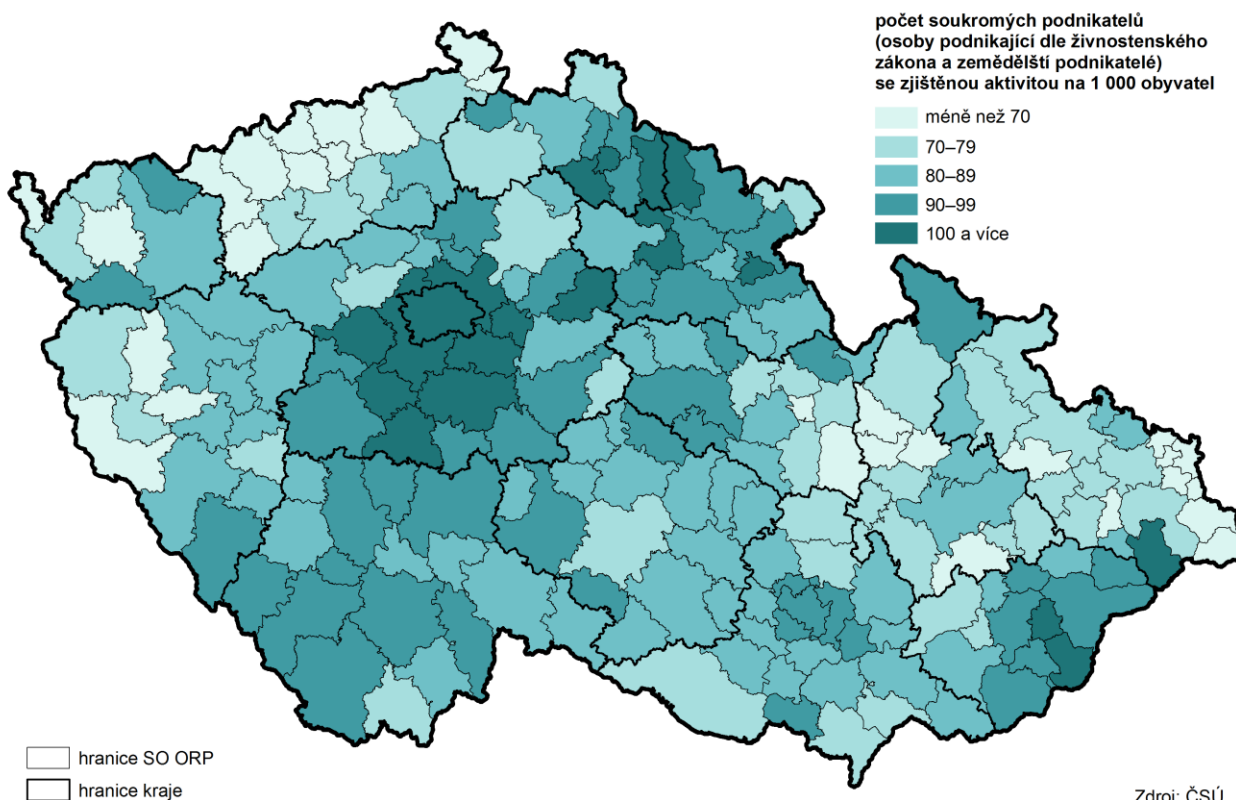
Pokračuje rychlý nárůst zájmu o nákup zboží či služeb přes internet. Této formy nákupu využilo v roce 2014 již 44,6 % obyvatel kraje ve věku 16 a více let, když v roce 2010 to bylo jen 27,2 %, což je nárůst o 17,4 p.b. V České republice nakupovalo na internetu v průměru 38,6 % jednotlivců a mezi kraji to bylo nejvíce.

Ekonomické subjekty

V roce 2015 bylo v kraji evidováno 72 tisíc aktivních subjektů...

Po spuštění základních registrů veřejné správy od 1. 7. 2012 se základním zdrojem pro aktualizaci dat Registru ekonomických subjektů ČSÚ stal Registr osob (ROS). Ve srovnání s předchozími roky nejsou údaje plně srovnatelné. Ke konci roku 2015 bylo v Registru ekonomických subjektů evidováno celkem 137 tisíc subjektů se sídlem v kraji, z toho 72 tisíc, tj. 56 % bylo se zjištěnou aktivitou. Většinu z nich tvoří fyzické osoby, kterých bylo 58 tisíc a z nich téměř 49 tisíc živnostníků.

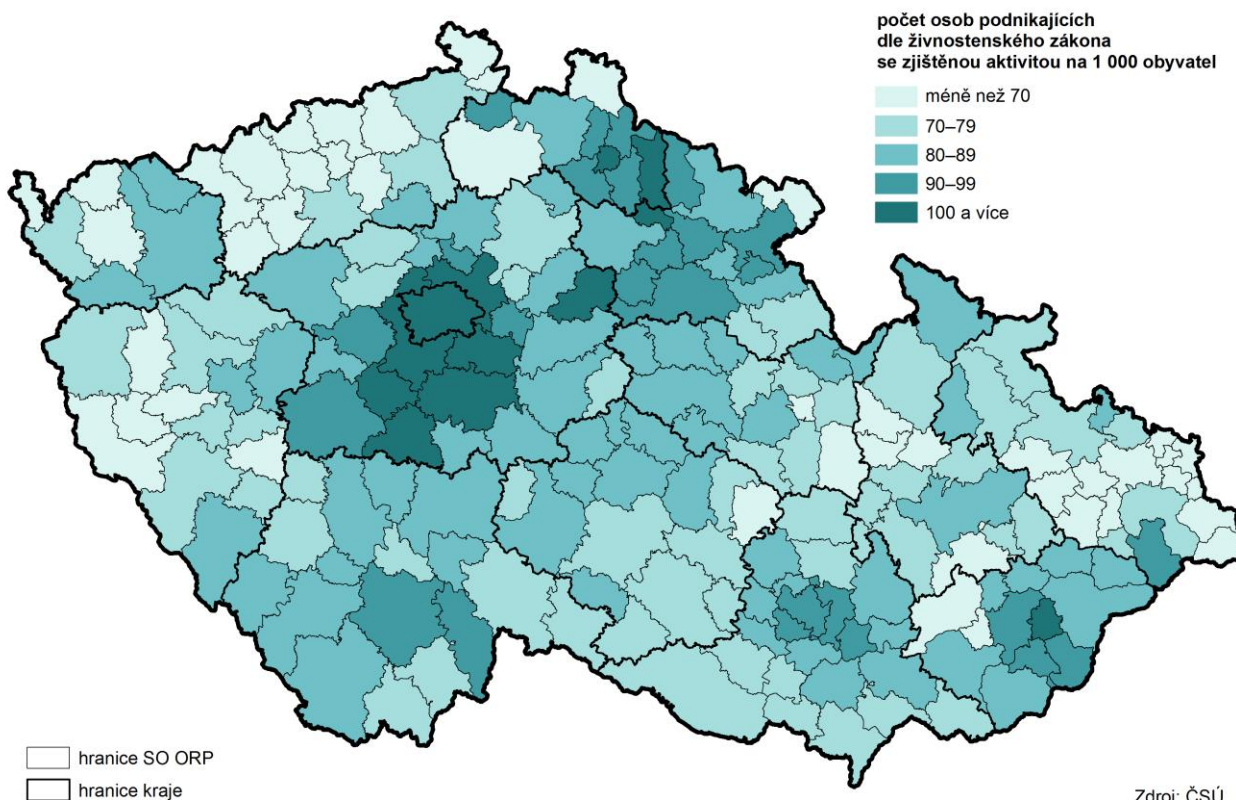
Soukromí podnikatelé ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností k 31. 12. 2015

...nových živnostníků se registrovalo více.

V roce 2015 vzniklo v kraji 4 274 nových ekonomických subjektů, převážně podnikajících osob, což bylo více proti předchozímu roku, kdy byl zaznamenán nejnižší počet od roku 2008. Nové IČO mělo v roce 2015 přiděleno 2 811 živnostníků, tj. dvě třetiny nově vzniklých subjektů v kraji. Nových živnostníků vzniklo ve sledovaném období nejméně v roce 2014, jejich počet se zvyšoval jen do roku 2011 a tři roky klesal.

Živnostníci ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností k 31. 12. 2015

Zemědělství:

Významné je pěstování obilovin, luskovin, okopanin a zeleniny...

Královéhradecký kraj patří mezi významné zemědělské pěstitele, zejména obilovin, luskovin, okopanin a zeleniny (mrkve, cibule, petržele a zelí). Největší podíl měl kraj v roce 2015 na celorepublikových osetých plochách u mrkve (36 % osetých ploch v ČR), cukrovky technické (necelá pětina), cibule a petržele (po 14 %). Ve sledovaném období byl nejúrodnější rok 2014, který znamenal pro zemědělskou výrobu velký přínos a předčil mimořádně úrodný rok 2011.

...na zemědělské produkci ČR se kraj podílí 7,4 %.

Hodnota zemědělské produkce v roce 2014 dosáhla v Královéhradeckém kraji 10,2 mld. Kč a byla tak dlouhodobě nejvyšší. Meziročně se zvýšil podíl na ČR o 0,2 p.b. na 7,4 %, z toho 6,0 mld. Kč tvořila rostlinná produkce (7,6 % podíl na ČR) a 3,6 mld. Kč živočišná produkce (7,1 % podíl na ČR). Do roku 2006 převládala v kraji živočišná produkce, v dalších letech se poměr obrátil a byl vyšší podíl rostlinné produkce, která se již pátým rokem meziročně zvyšuje a tvořila tři pětiny celkové produkce, zatímco živočišná 35,8 %. V přepočtu na hektar zemědělské půdy je celková produkce v kraji vyšší než v ČR a mezi kraji to byla třetí nejvyšší hodnota.

Obhospodařovaná půda tvoří 85 % zemědělské půdy.

Zemědělství je nedílnou součástí krajiny a jeho význam je dán mimo jiné i rozlohou obhospodařované půdy, která v kraji zabírá 85 % zemědělské půdy. Celkem 235 444 ha zemědělské půdy bylo v kraji v roce 2015 obhospodařováno, což bylo méně než ve dvou předchozích letech. Z toho bylo 167 061 ha orné půdy, jejíž podíl byl po sledované období vyšší než 70 %.

Nejvíce malých zemědělských podniků je v okrese Náchod.

Z výsledků strukturálního šetření jsou k dispozici výsledky o velikostní struktuře zemědělských podniků až do úrovně okresů. Nejvíce jich má okres Náchod (691 z 2 951) a z hlediska velikosti převažují podniky hospodařící do 5 ha zemědělské půdy, v roce 2012 to bylo v kraji 44,8 %, největší počet těchto zemědělských podniků v Královéhradeckém kraji je také v okrese Náchod. V celorepublikovém průměru byly malé podniky zastoupeny 50,7 %, mezi kraji jich má nejvíce Jihomoravský kraj (78,9 %), nejméně Karlovarský kraj (22,8 %).

Rok 2015 byl úrodný na obiloviny, zejména pšenici ozimou...

Sklizeň 2015 byla vysoká, ale nepřekonal předchozí rok. V roce 2015 se v Královéhradeckém kraji na ploše 85 tis. ha sklídilo 529 tis. tun obilovin. Meziročně to bylo o 6,2 % méně. Nejvíce obilovin se ve sledovaném období sklídilo v roce 2014. Dvě třetiny sklizňové plochy připadaly na pšenici ozimou, která se na celkové sklizni obilovin podílela 69,8 %. V roce 2015 se sklídilo 369 tis. tun zrna, tj. proti předchozímu roku nárůst o 2,1 %. Vyšší sklizně dosáhl i ječmen ozimý a oves. Pouze u ova bylo dosaženo vyššího hektarového výnosu. Ve sledovaném období byl nejúrodnější rok 2014, který znamenal pro zemědělskou výrobu velký přínos.

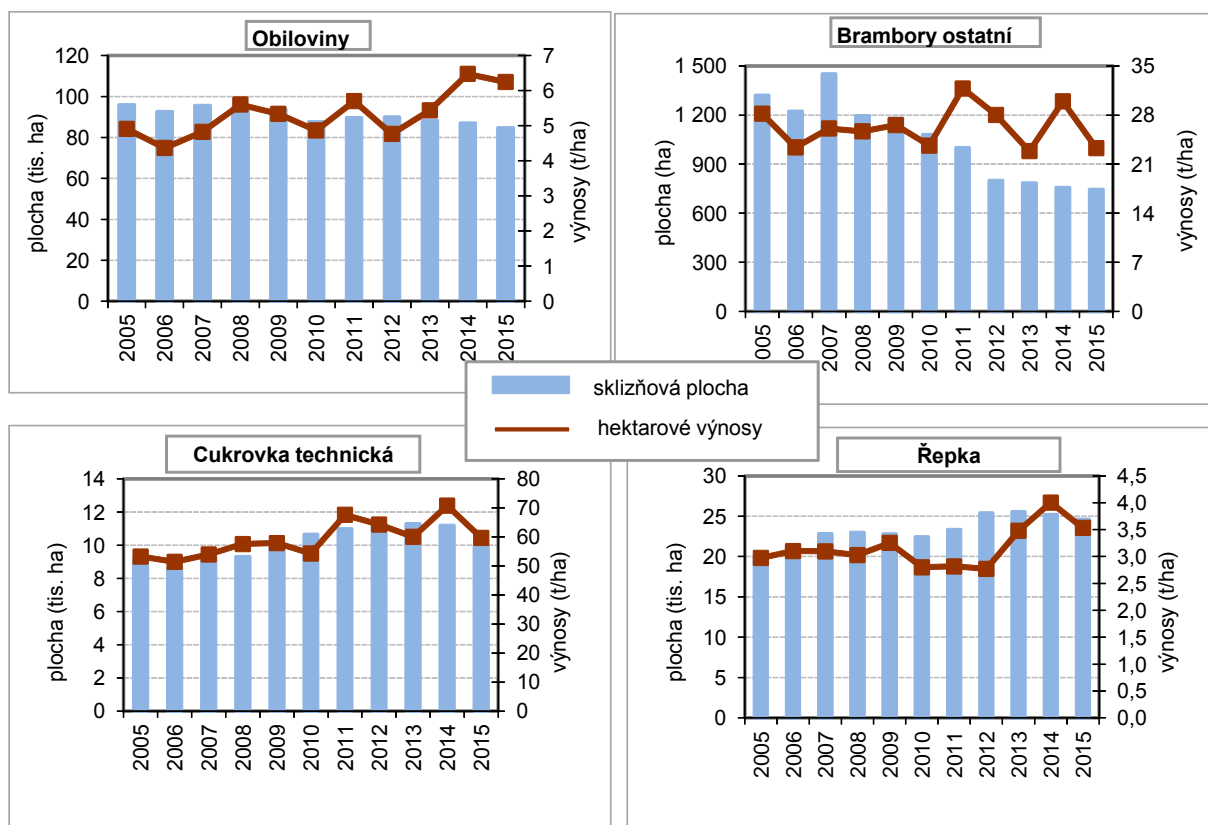
...brambor se sklídilo o pětinu méně...

Celková sklizeň brambor v roce 2015 představovala meziroční snížení téměř o čtvrtinu, tj. o 5,3 tis. tun. Hektarový výnos ve výši 23,27 tun byl nižší o 6,68 tuny.

...nižší sklizeň i výnosy cukrovky technické a řepky.

V rámci České republiky je Královéhradecký kraj jedním z největších pěstitelů cukrovky technické (spolu s krajem Středočeským a Olomouckým) a na celorepublikové produkci se podílí z 17,3 %. Při výnosu 59,67 tun z jednoho hektaru jí bylo sklizeno 592 tis. tun bulev, tzn. meziroční pokles o čtvrtinu. Produkce řepky dosáhla 87 tis. tun a proti roku 2014 klesla o 13,7 %, tj. o 14 tis. tun).

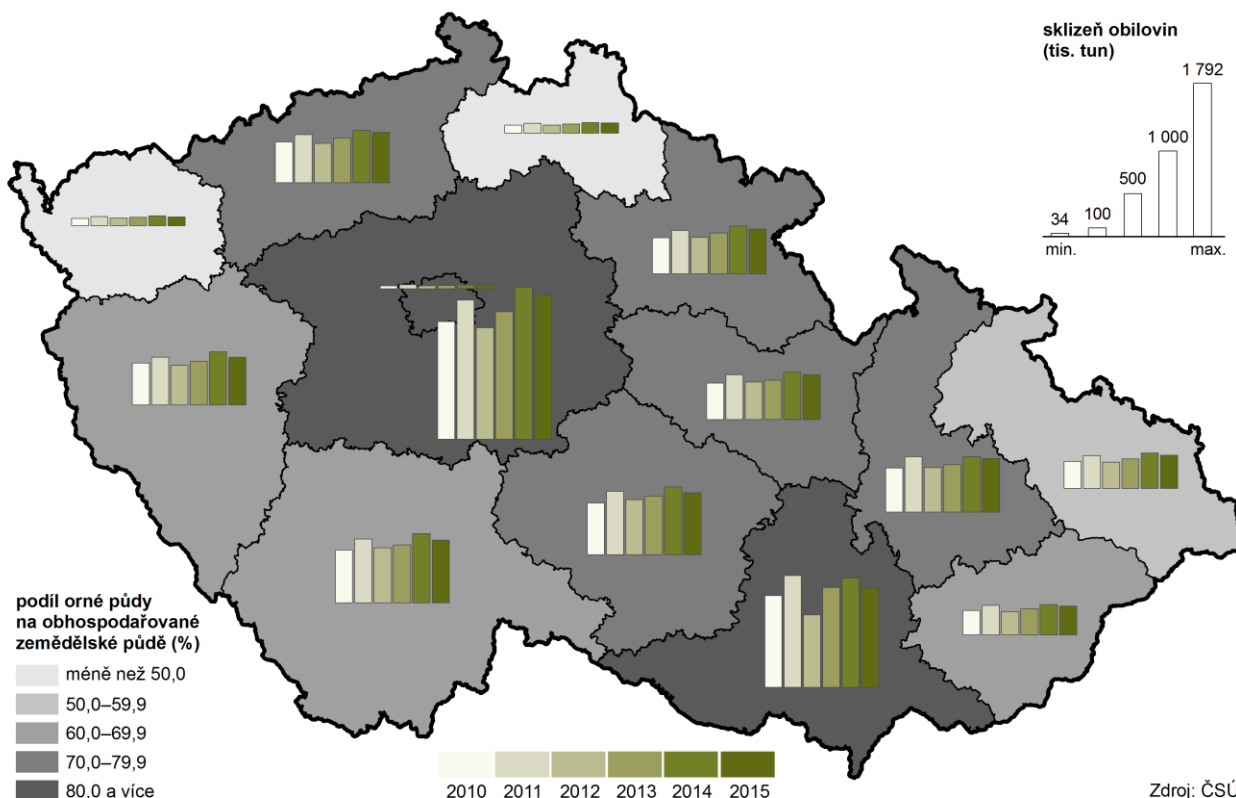
Graf 3.6 Sklizňové plochy a hektarové výnosy vybraných zemědělských plodin

Stavy hospodářských zvířat stagnují...

Stavy hospodářských zvířat v Královéhradeckém kraji stagnují. Meziroční změny již nebyly významné, mírně vzrostly celkové stavy skotu, prasat a ovcí a naopak počty koní a koz poklesly. Nejvýraznější meziroční nárůst nastal u drůbeže vlivem zvýšení počtu slepic. Z dlouhodobého pohledu se v živočišné výrobě omezují chov skotu i prasat a od roku 2009 se naopak rozšiřuje chov drůbeže, ovcí, koz a koní. Z hlediska stavu hospodářských zvířat se kraj řadí na druhé místo mezi kraji v počtu chovaných slepic.

Sklizeň obilovin v krajích v letech 2010 až 2015

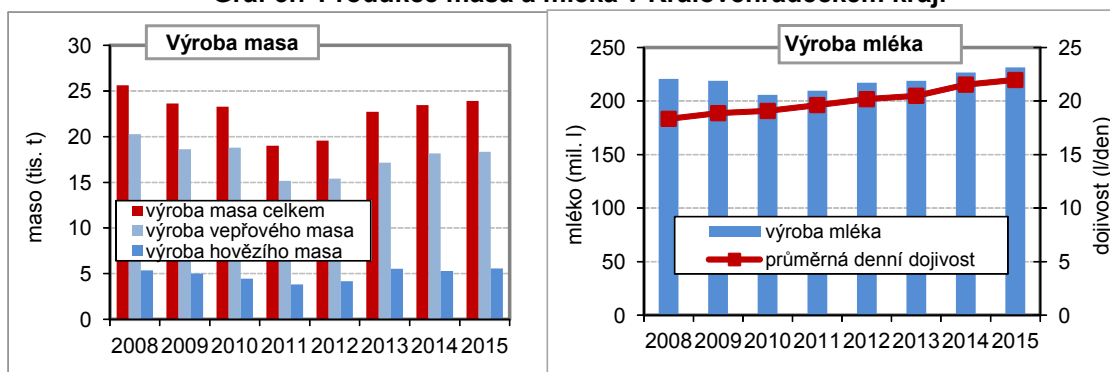
Výroba masa opět vzrostla...

V Královéhradeckém kraji bylo od ledna do prosince 2015 vyrobeno 23,9 tis. tun masa v jatečné hmotnosti (bez masa drůbežího), což bylo o 1,8 % meziročně více. Na republikové produkci se kraj podílel 7,6 %. Převažující část výroby v kraji tvořilo vepřové maso (76,7 %), kterého se vyrobilo o 0,9 % více, a byl to druhý nejvyšší nárůst mezi kraji. Největší nárůst v mezikrajském srovnání zaznamenal náš kraj ve výrobě hovězího masa včetně telecího, kterého bylo vyrobeno 5,6 tis. tun, tj. o třetinu více a skopového a kozího masa, kterého bylo vyrobeno o 7 tun více.

...produkce mléka se meziročně zvyšovala posledních pět let.

V roce 2015 bylo v kraji vyrobeno téměř 232 tis. litrů mléka a meziročně se produkce zvýšila téměř o 5 tis. litrů, tj. o 2,2 %. Nejvíce mléka bylo po roce 2000 v kraji vyrobeno v roce 2002 (234 tis. litrů) a nejméně v roce 2010 (206 tis. litrů) a posledních pět let se produkce mléka meziročně zvyšovala.

Graf 3.7 Produkce masa a mléka v Královéhradeckém kraji

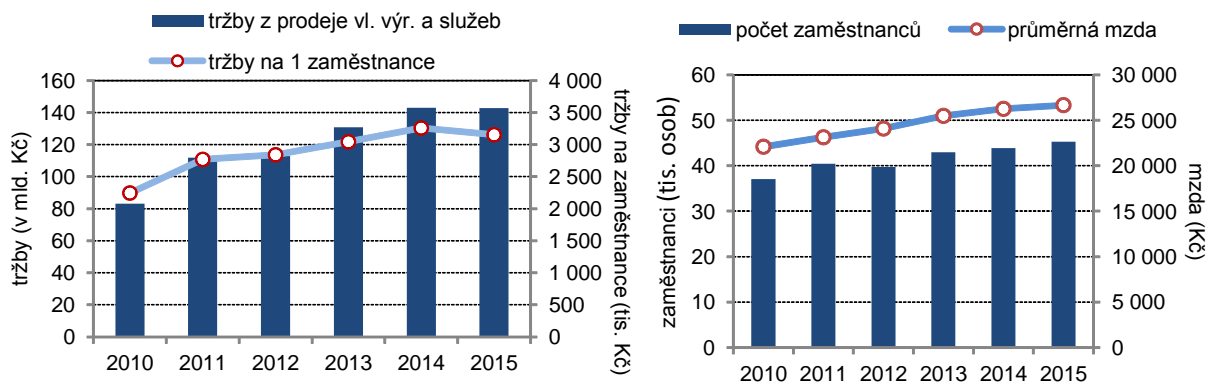

Lesnictví

Nejvíce ploch se zalesnilo v roce 2014...

Celková plocha lesních pozemků (148 tis. ha) představuje téměř třetinu plochy kraje (31,1 % v roce 2015). Plochy dřevin se rozkládaly na 143,6 ha, což je 97 % plochy lesních pozemků. Tři čtvrtiny z nich tvořily jehličnaté dřeviny a čtvrtinu listnaté. Za sledované období let 2010 až 2015 bylo v kraji zalesněno 5 692 ha, což je průměrně okolo 950 ha ročně, největší rozsah zalesňování byl v roce 2014 (1 108 ha). Těžba dřeva se v hodnoceném období pohybovala průměrně ročně kolem 756 tis. m³b.k. a v roce 2015 to bylo 695 tis. m³b.k.

Graf 3.8 Ukazatele průmyslu v Královéhradeckém kraji

Průmysl

Nárůst zaměstnanců v průmyslu, stagnace tržeb, pokles produktivity práce.

V roce 2015 sídlilo v kraji 124 průmyslových podniků se 100 a více zaměstnanci, tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb (dále jen „tržby“) dosáhly v kraji 142,8 mld. Kč a jejich podíl na celkových tržbách průmyslových podniků v ČR byl 4,2 %. Ve všech výše uvedených ukazatelích to bylo třetí nejnížší pořadí mezi kraji. V porovnání s rokem 2014 se tržby téměř nezměnily (mírný pokles o 0,1 %, tj. 80 mil. Kč).

Velké průmyslové podniky v kraji zaměstnávaly 45,3 tis. pracovníků (fyzické osoby), jejich počet se meziročně zvýšil o 1,4 tis. osoby (o 3,3 %). Nárůst počtu zaměstnanců a stagnace tržeb ovlivnily produktivitu práce, která v kraji meziročně klesla o 3,2 % a mezi kraji byla pátá nejnížší. Nejvyšší produktivitu práce v průmyslu vykázaly Středočeský a Ústecký kraj.

Mzda v průmyslu šestá nejnížší mezi kraji.

Průměrná měsíční mzda zaměstnanců v průmyslu v letech 2010–2015 v kraji rostla, intenzita růstu postupně klesala a v roce 2015 byl meziroční nárůst nejpomalejší (o 1,6 %). V roce 2015 činila průměrná mzda v průmyslu 26 679 Kč a mezi kraji byla šestá nejnížší.

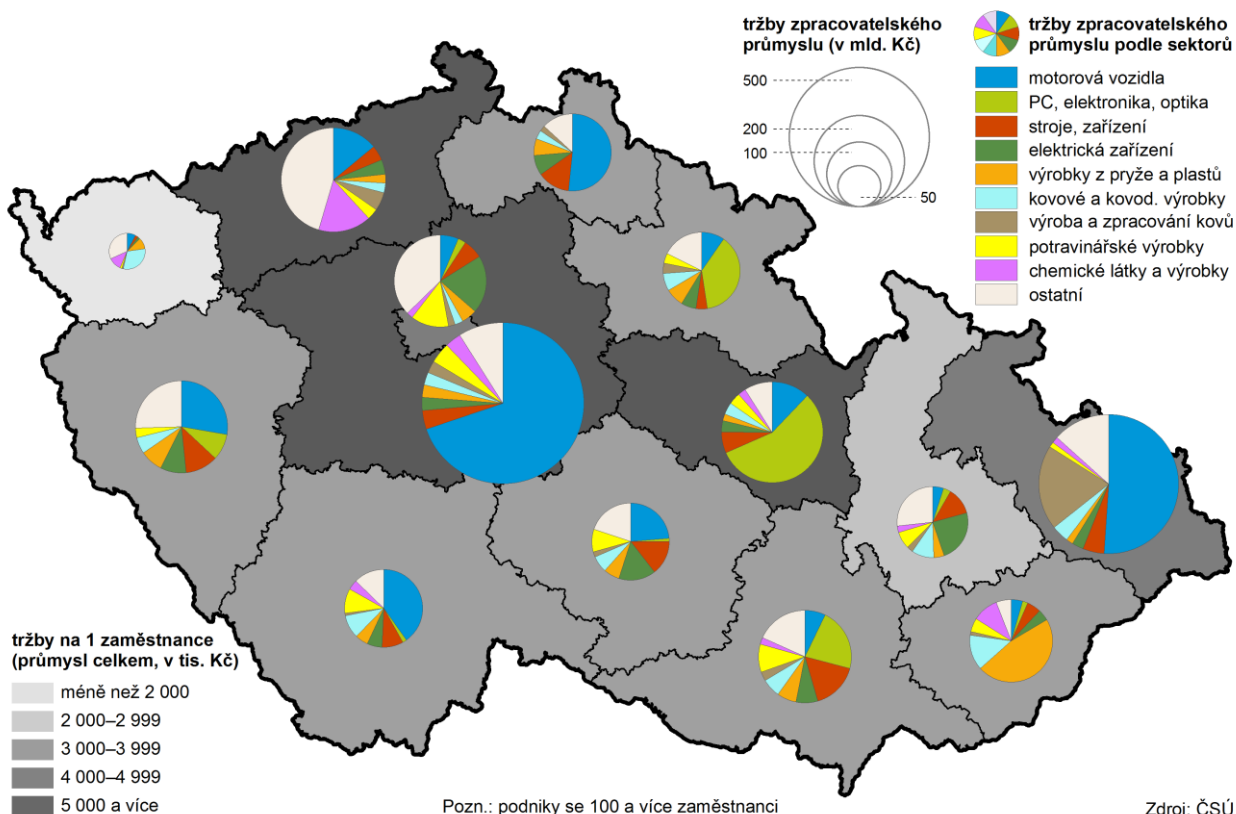
Nejvyšší podíl tržeb za přímý vývoz mezi kraji v roce 2015.

Podíl tržeb za přímý vývoz na tržbách za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy dosáhl v roce 2015 v kraji 73,3 %, proti roku 2014 podíl vzrostl o 4,4 p.b. a byl ze všech krajů nejvyšší.

Nejvýznamnější odvětví v kraji je výroba elektroniky a výpočetní techniky.

Kraj si drží druhý nejvyšší podíl tržeb za výrobky z oblasti elektroniky a výpočetní techniky na celkových tržbách zpracovatelského průmyslu kraje, ještě vyšší podíl má jen kraj Pardubický. Druhým nejvýznamnějším odvětvím v kraji, z hlediska tržeb, je automobilový průmysl, další odvětví jsou zastoupena poměrně stejnoměrně, viz kartogram na následující straně.

Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy v krajích v roce 2015

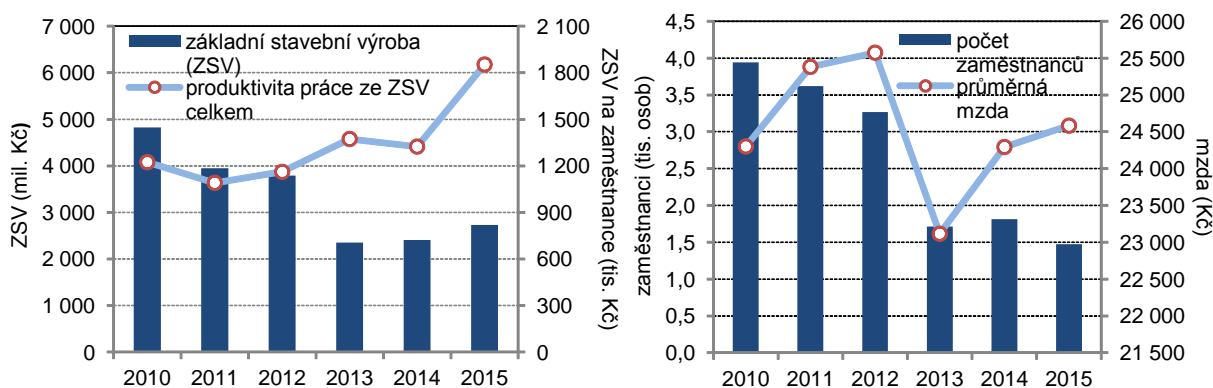
Stavebnictví

Ve stavebnictví se oživení projevilo se zpožděním...

...tempo růstu bylo 4. nejrychlejší z krajů.

Po období recese došlo ve většině odvětví k oživení. Mezi odvětví, které se s důsledky recese vyrovnává nejpomaleji, patří stavebnictví. Počet pracovníků ve velkých stavebních firmách (s 50 a více zaměstnanci) se sídlem na území Královéhradeckého kraje se dále snížil na 1,5 tis. zaměstnanců, meziroční pokles byl téměř pětinnový a nejrychlejší ze všech krajů. Po krizi se podařilo zastavit pokles objemu základní stavební výroby (ZSV) v kraji, v posledních dvou letech rostla, meziroční nárůst v roce 2015 byl 13,6 % a mezi kraji to bylo čtvrté nejrychlejší tempo růstu.

Graf 3.9 Vybrané ukazatele ve stavebnictví v Královéhradeckém kraji

Podíl kraje na ZSV České republiky patří dlouhodobě k nejnižším.

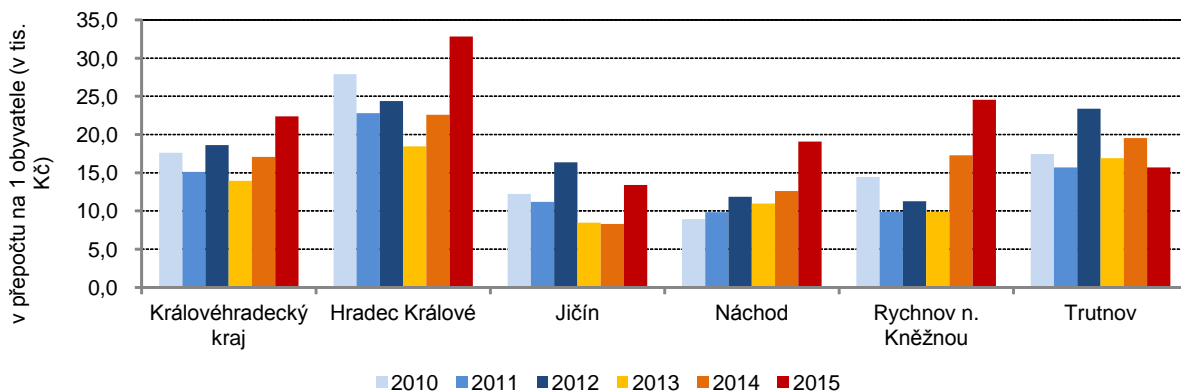
Podíl kraje na ZSV České republiky od roku 2010 klesal, poslední tři roky stagnuje na hodnotě 1,6 %, v roce 2015 to byl druhý nejnižší podíl po kraji Karlovarském. Stavební podniky se sídlem v kraji realizovaly v roce 2015 v tuzemsku práce v objemu 2,7 mld. Kč, pozemní stavitelství i inženýrské stavitelství se podílelo téměř stejným dílem (1,4 resp., 1,3 mld. Kč). Obdobně tomu bylo i s nárůstem ZSV v kraji, oba typy stavitelství se podílely přibližně stejnou měrou.

Produktivita práce ve stavebnictví vzrostla, ale patří k průměrným.

Díky poklesu počtu zaměstnanců v tomto odvětví a růstu objemu ZSV v kraji, výrazně vzrostla produktivita práce ve stavebnictví. Proti roku 2014 byl její nárůst čtyřicetiprocentní a druhý nejrychlejší ze všech krajů, přesto nás hodnota tohoto ukazatele řadí k průměrným krajům. Mzda ve stavebnictví v posledních dvou letech v kraji rostla, v roce 2015 dosáhla výše 24 584 Kč, tj. 78 % republikového průměru a mezi kraji je to druhá nejnižší úroveň mezd po kraji Karlovarském.

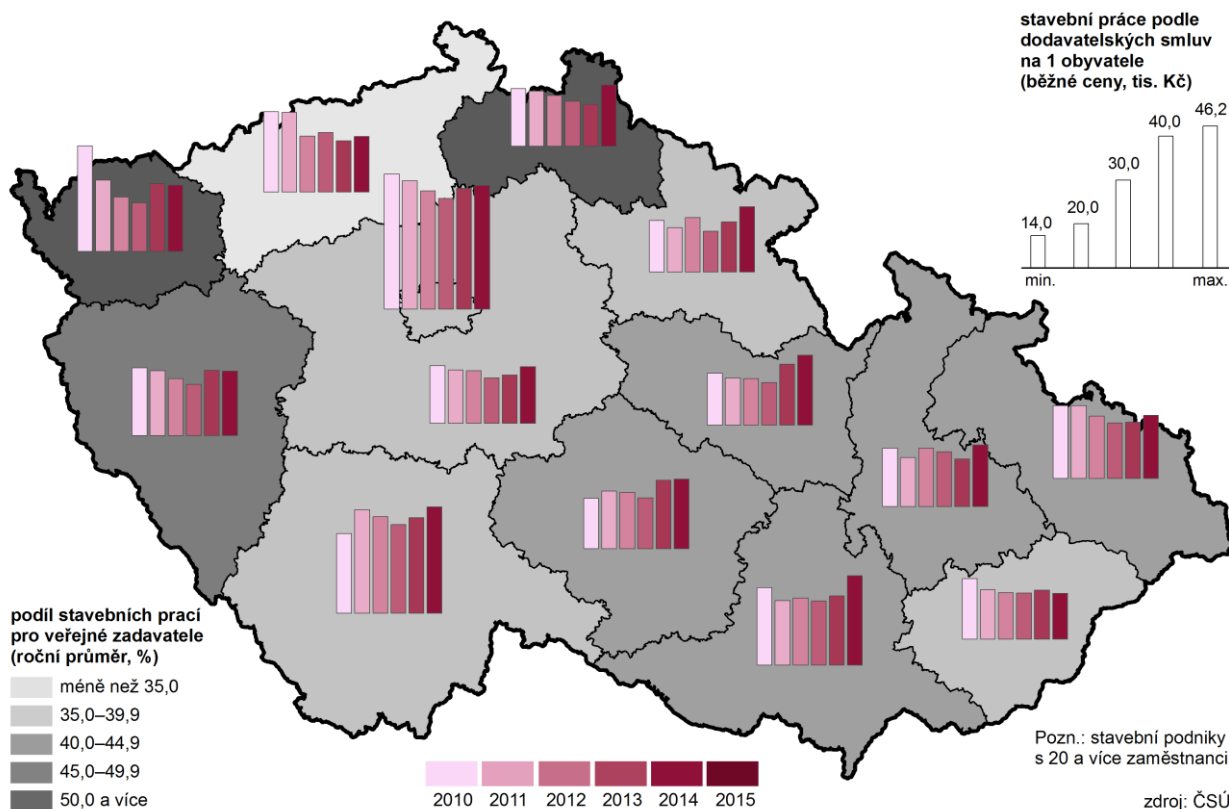
Graf 3.10 Stavební práce provedené podle dodavatelských smluv podle místa stavby v okresech Královéhradeckého kraje (za podniky s 20 a více zaměstnanci)

Objem stavebních prací vzrostl o 30 %.

Objem stavebních prací provedených podle dodavatelských smluv na území okresů vzrostl v roce 2015 o 30,9 % na 12,3 mld., což je druhý nejvyšší meziroční nárůst po kraji Libereckém. Největší objem stavebních prací v přepočtu na 1 obyvatele byl realizován v roce 2015 v Hl. městě Praze, Královéhradecký kraj si polepšil o tři příčky na prostřední (sedmé) postavení, když na jednoho obyvatele kraje připadl objem stavební výroby v hodnotě 22,4 tis. Kč.

Stavební práce podle místa stavby v krajích v letech 2010 až 2015

Největší stavební aktivita v okrese Hradec Králové, nejslabší v okrese Rychnov nad Kněžnou.

Výrazné navýšení objemu stavebních prací zaznamenaly všechny okresy v kraji s výjimkou okresu Trutnov, kde došlo k meziročnímu poklesu (téměř o pětinu). Dlouhodobě nejvyšší stavební aktivitu vykazuje okres Hradec Králové. Naopak stavebně slabší lokalita je okres Jičín (v absolutním vyjádření i v přepočtu na jednoho obyvatele okresu).

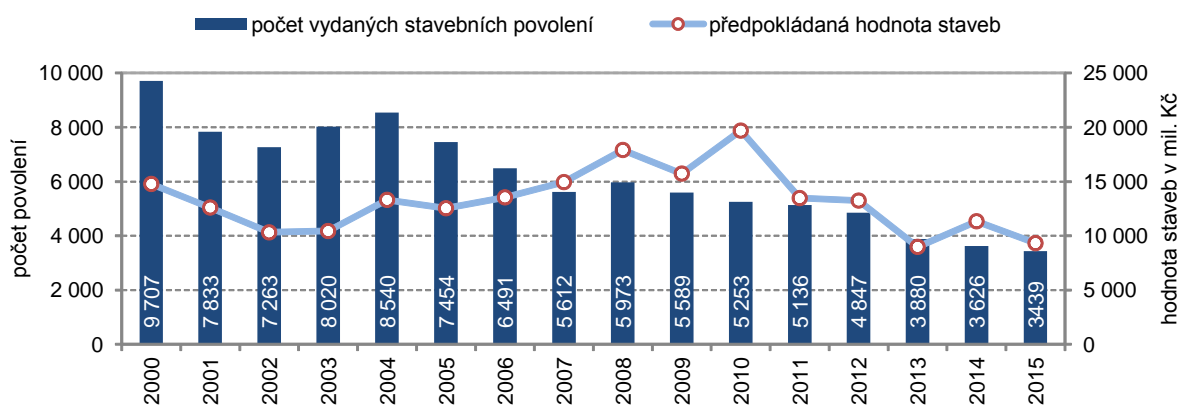
Nejméně vydaných stavebních povolení od poloviny 90. let.

Z dlouhodobého hlediska bylo v kraji v roce 2015 vydáno nejméně stavebních povolení od poloviny 90. let (celkem 3 439). V polovině krajů došlo v roce 2015 k meziročnímu nárůstu, Královéhradecký kraj patřil k regionům, který zaznamenal pokles (o 5,2 %, tj. o 187 stavebních povolení) a tempo snížení bylo třetí nejrychlejší mezi kraji. Meziroční pokles vydaných stavebních povolení zaznamenaly všechny okresy v kraji.

60 % stavebních povolení na budovy.

Nejvíce stavebních povolení bylo vydáno na budovy (58,1 %), z toho větší část na budovy bytové (59,6 %). Zhruba pětinový podíl vydaných stavebních povolení bylo na stavby na ochranu životního prostředí a na ostatní budovy.

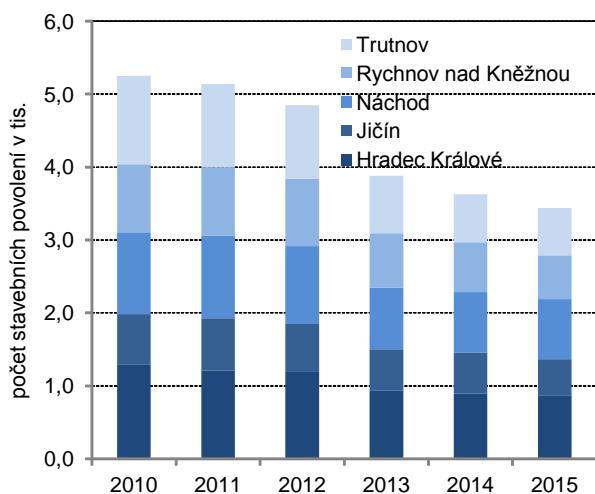
Graf 3.11 Vydaná stavební povolení v Královéhradeckém kraji

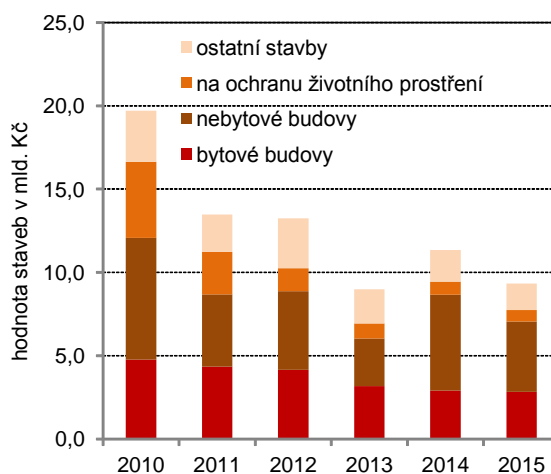
Pokles hodnoty všech druhů povolených staveb.

Předpokládaná hodnota povolených staveb (orientační hodnota) klesla proti roku 2014 o více než šestinu na 9,3 mld. Kč. Na celkové orientační hodnotě staveb, na které bylo v roce 2015 vydáno stavební povolení, se podílely ze tří čtvrtin budovy (bytové a nebytové), z jedné šestiny ostatní stavby a nejméně se proinvestovalo na stavby určené na ochranu životního prostředí. U všech typů staveb došlo k meziročnímu snížení jejich hodnoty; největší pokles byl u nebytových budov (více než čtvrtinový).

Graf 3.12 Vydaná stavební povolení v okresech Královéhradeckého kraje

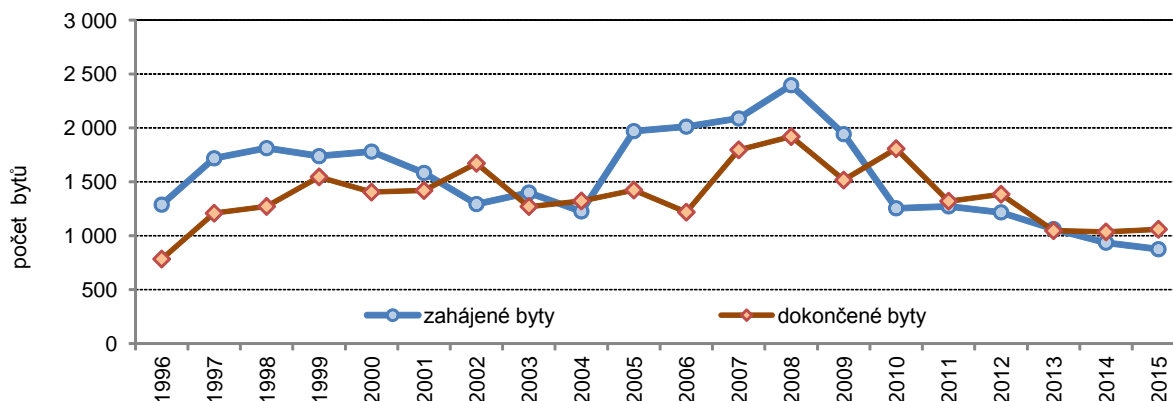
Graf 3.13 Předpokládaná hodnota povolených staveb v kraji podle druhu

Bytová výstavba
Nejméně zahájených
bytů od poloviny
90. let.

Z dlouhodobého pohledu byl rok 2015 rokem s nejnižším počtem zahájených bytů v kraji od poloviny 90. let (celkem 874). V roce 2015 došlo k dalšímu meziročnímu snížení zahájených bytů (o 6,5 %, tj. o 61 bytů), ale nejvýraznější pokles nastal těsně po roce 2008, kdy plně zasáhla recese. V roce 2009 klesly počty zahájených bytů meziročně o téměř pětinu, následující rok 2010 o dalších 35 %. V roce 2015 bylo více než 60 % zahájených bytů v rodinných domech a 15 % v domech bytových. Pouze 9 bytů bylo zahájeno v domovech-penzionech a domovech pro seniory, což je pouhé jedno procento z celkového počtu zahájených bytů v kraji.

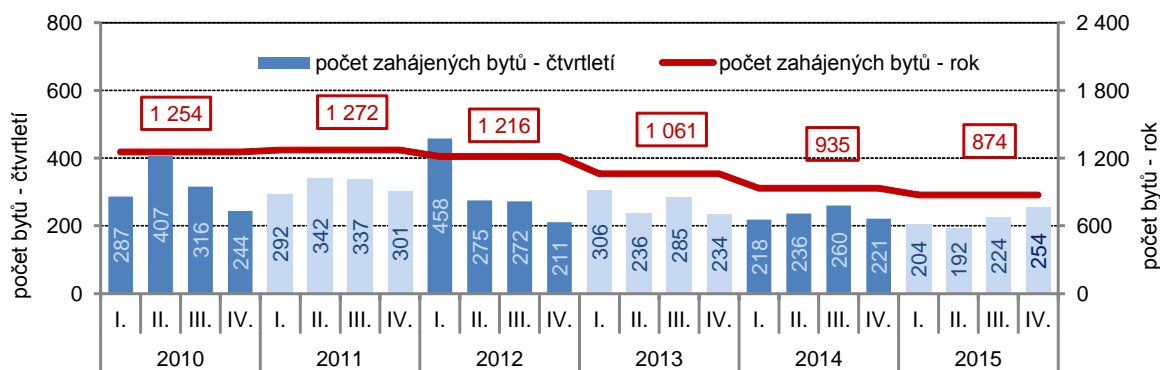
Graf 3.14 Bytová výstavba v Královéhradeckém kraji v letech 1996 až 2015

Nejvíce zahájených bytů
v okrese Hradec
Králové a Náchod.

Ze zahájených bytů v kraji jich téměř třetina byla v okrese Hradec Králové a více než pětina v okrese Náchod. Meziročně největší pokles počtu zahájených bytů byl v okrese Trutnov (o více než čtvrtinu) a v dalších dvou okresech (Hradec Králové a Rychnov nad Kněžnou) došlo ke snížení. Naopak v okrese Jičín a Náchod počty zahájených bytů meziročně mírně vzrostly.

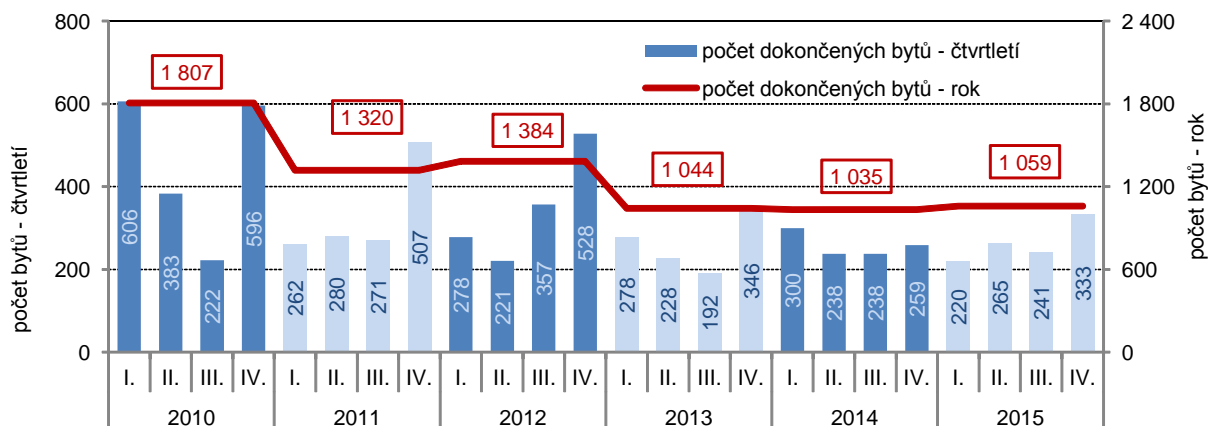
Graf 3.15 Zahájené byty v Královéhradeckém kraji podle čtvrtletí

Počet dokončených
bytů stagnuje.

Počet dokončených bytů v kraji se v roce 2015 lehce přehoupl přes jeden tisíc a po letech poklesu, v důsledku hospodářské recese, třetím rokem stagnuje. V roce 2015 bylo v kraji zkolaudováno 1 059 bytů, o 24 bytů (o 2,3 %) více než v roce 2014. Téměř tři čtvrtiny dokončených bytů bylo v rodinných domech (764 bytů) a více než desetina (122 bytů) v domech bytových. Na mírném nárůstu dokončených bytů se podílel především vyšší počet dokončených bytů v bytových domech a v nástavbách, přístavbách a vestavbách k nim. V domovech-penzionech a v domovech pro seniory nebyl v průběhu roku 2015 dokončen žádný byt v kraji.

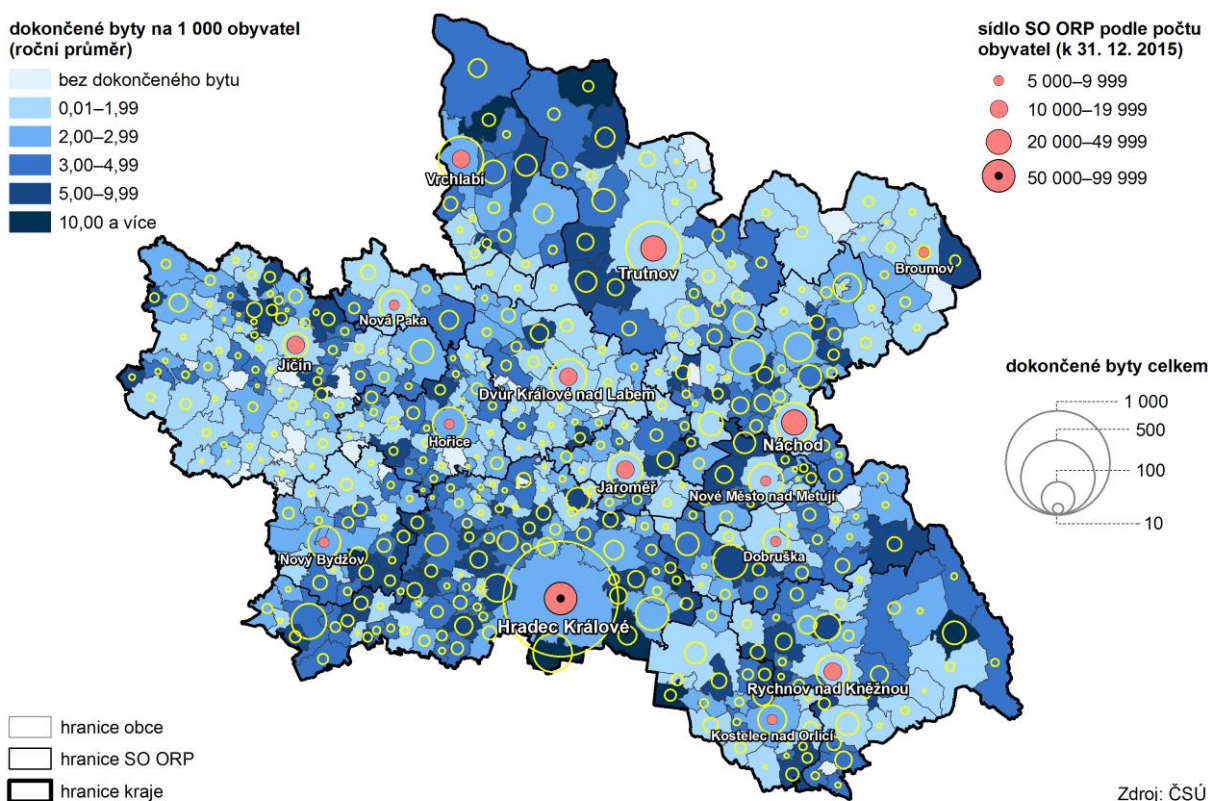
Graf 3.16 Dokončené byty v Královéhradeckém kraji podle čtvrtletí

Nejvíce dokončených bytů bylo v okrese Hradec Králové.

Počet dokončených bytů meziročně vzrostl v okrese Hradec Králové (téměř o čtvrtinu) a v okrese Náchod (o 2,7 %), v ostatních třech okresech kraje klesl. Více než třetina z celkového počtu dokončených bytů v roce 2015 byla v okrese Hradec Králové (38,7 %), necelá pětina v okrese Trutnov a Náchod (18,7 %, resp. 18 %).

Bytová výstavba v obcích Královéhradeckého kraje v letech 2010 až 2015

Intenzita bytové výstavby byla mezi kraji průměrná.

Intenzita bytové výstavby, tj. počet dokončených bytů na tisíc obyvatel, v letech 2010–2015 byla v kraji 2,3 bytů a mezi kraji patřila k průměrným. Podle kartogramu výše vidíme, že intenzita bytové výstavby rostla v zázemí větších měst krajského a okresního významu, případně center správních obvodů ORP.

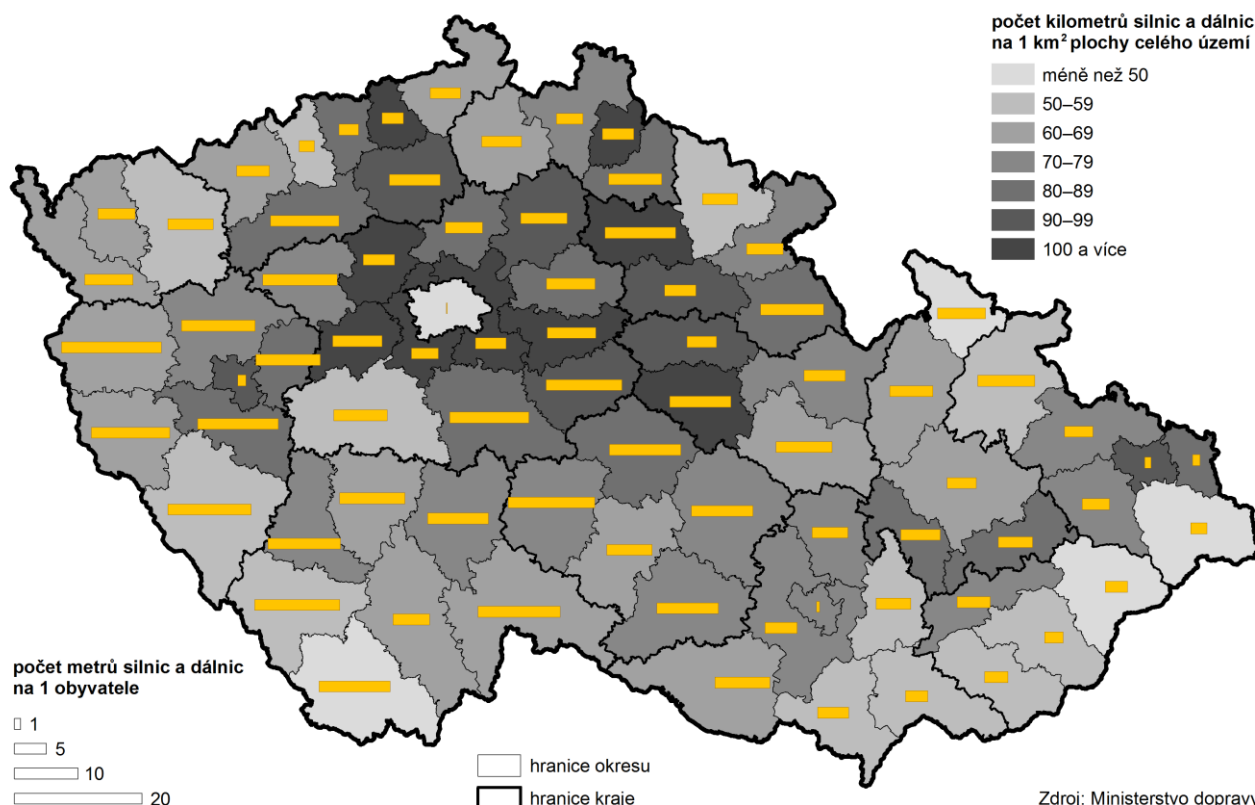

Doprava

Délka silnic a dálnic v kraji beze změn...

Silniční síť byla v roce 2015 v Královéhradeckém kraji tvořena 3 759 km silnic I. až III. třídy a dálnic, která je v kraji v provozu od prosince 2006. Ve sledovaném období 2010 až 2015 nedošlo ke změnám. Ke konci roku 2015 bylo nejvíce kilometrů silnic v okrese Jičín (23,5 %), dále v okrese Hradec Králové (21,5 %), v okrese Rychnov nad Kněžnou (20,8 %) a nejméně v okrese Náchod (16,8 %). Sousedstvím Královéhradeckého kraje s Polskem je území kraje z hlediska dopravy zatíženo tranzitní dopravou zejména v okrese Náchod a v samotném městě Náchod.

Silniční síť v okresech v roce 2015

...nejhustší silniční síť je v okrese Jičín...

Hustota silniční sítě v rozsahu 79,3 km na 100 km² území patří mírně nad průměr České republiky (70,7 km na 100 km²). Z územního pohledu má kraj nejhustší síť silnic v okrese Jičín (100,1 km na 100 km²) a naopak nejnížší v okrese Trutnov (57,4 km na 100 km²), což souvisí s osídlením okresů a geografickou polohou.

...okres Trutnov má nejvyšší podíl silnic I. třídy.

Ve struktuře komunikací kraje tvoří dálnice 0,4 % délkou 16,8 km, silnice I. třídy (určené zejména pro dálkovou a mezinárodní dopravu) 11,8 %, silnice II. třídy 23,7 % a nejvíce silnice III. třídy 64,1 % (slouží k propojení obcí). Dálnice se na délce silničních komunikací okresu Hradec Králové podílí 2,1 %. Silnic I. třídy má nejvíce okres Trutnov (17,4 %) a dále okres Hradec Králové (12,1 %). Největší podíl silnic II. tříd má okres Rychnov nad Kněžnou (32,5 %) a Trutnov (27,4 %). Okres Jičín má nejvyšší počet obcí a zejména menších obcí, s tím také souvisí největší podíl silnic III. třídy (72,5 %).

Železniční síť měřila 715 km.

Provozní délka železničních tratí v České republice měřila ke konci roku 2015 celkem 9 566 km a Královéhradecký kraj měl na území 715 km železničních tratí, což je 7,5 % z celkové republikové délky. Délka splavných vodních cest je ve sledovaném období v kraji také beze změn a činí 24,5 km, což je z celkových 720 km v celé republice 3,4 %.

Počet evidovaných osobních aut vzrostl od roku 2010 téměř o 11 %.

V evidenci vozidel bylo v kraji ke konci roku 2015 evidováno 269 977 osobních aut včetně dodávkových, což je 5,3 % z celkového počtu v České republice. Od roku 2010 došlo k nárůstu o 26 tisíc aut, tj. o 10,8 % a v porovnání s rokem 2000 to je o 79 tisíc aut více, tj. o 41,5 %.

Cestovní ruch

Téměř dvě třetiny zařízení se nacházejí v okrese Trutnov...

Královéhradecký kraj je typický rozsáhlým cestovním ruchem a pro rozvoj kraje má nemalý význam. Počtem hromadných ubytovacích zařízení a zejména návštěvností se kraj řadí trvale na přední místo mezi kraji. Počtem hromadných ubytovacích zařízení je na druhém místě za Jihočeským krajem. Na základě projektu MMR došlo ke zpřesnění a revizi dat o kapacitách a návštěvnosti za roky 2012 a 2013 a z tohoto důvodu nejsou údaje před rokem 2012 srovnatelné. Ke konci roku 2015 se hosté ubytovávali v 1 055 hromadných ubytovacích zařízeních kraje, z nichž téměř dvě třetiny připadají na okres Trutnov.

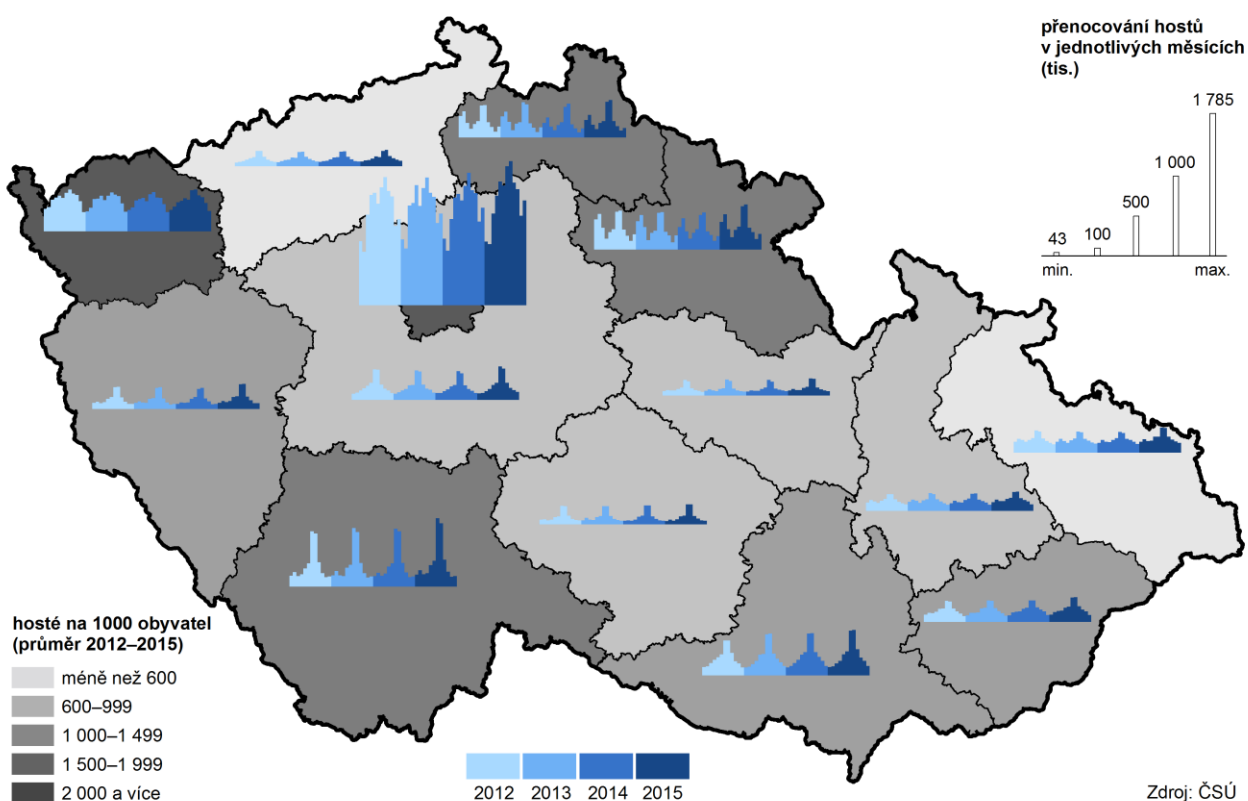
...ubytovalo se přes milion hostů a přijelo jich o 18,7 % více...

V hromadných ubytovacích zařízeních Královéhradeckého kraje se v roce 2015 ubytovalo 1,1 miliónu hostů, což bylo o 175,2 tisíce osob, tj. o 18,7 % meziročně více. Nárůst byl způsoben přílivem domácích i zahraničních klientů. Domácí turisté (rezidenti) tvořili 77 % hostů a přijelo jich o 138,7 tisíc více, tj. o 19,3 %. Ze zahraničí byl příliv hostů (nerezidentů) také výrazný a ubytovalo se jich o 36,4 tisíc více, tj. o 16,6 %. V Královéhradeckém kraji se ubytovala desetina domácích hostů České republiky, zahraniční se na celorepublikovém počtu podíleli jen 2,9 %.

...čtvrtý nejvyšší počet mezi kraji...

V mezikrajském srovnání se v kraji ubytoval čtvrtý nejvyšší počet hostů po HI. městě Praze, Jihomoravském a Jihočeském kraji, stejně tak u domácích hostů. U osob ze zahraničí to bylo až páté pořadí ještě za Karlovarským krajem. Z regionálního pohledu přibýlo hostů ve všech čtrnácti krajích.

Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních v krajích v letech 2012 až 2015

...zahraničních hostů přijelo více a nadále jsou nejčastěji z Německa a Polska...

Nejvíce zahraničních hostů (podle státního občanství) přijelo do Královéhradeckého kraje tradičně z Německa, a to téměř 115 tisíc a proti roku 2014 jich bylo o 17,4 % více. Druzí v pořadí byli opět hosté z Polska (45 tisíc), těch přijelo o 30,1 % více. Na třetím místě se umístili hosté ze Slovenska (20,4 tisíc), kterých se ubytovalo o 27,5 % více. Počet hostů z Nizozemska (11 tisíc) stagnuje.

...nejvíce hostů se ubytovává v zimních a letních měsících.

Počet přenocování hostů se meziročně zvýšil o 17,7 %. Téměř čtvrtinu přenocování tvořili zahraniční hosté. Na počtu přenocování hostů České republiky se kraj podílel 7,7 %, u domácích hostů 11,5 % a u zahraničních 3,8 %. Největší meziroční nárůst počtu přenocování v mezikrajském srovnání vykazala ubytovací zařízení v Královéhradeckém a Plzeňském kraji (o 17,7 %, resp. 17,2 %) a nejmenší nárůst nastal v Karlovarském kraji (o 2,5 %). Ve všech krajích tedy počet přenocování hostů vzrostl. Z hlediska sezónnosti jsou pro hosty kraje rozhodující pro ubytování zimní a letní měsíce.

**Ceny
Inflace v roce 2015 činila 0,3 %.**

Pro dokreslení základních tendencí ekonomického vývoje kraje je účelné uvést vývoj cenové hladiny vyjádřený indexem spotřebitelských cen, který se zjišťuje za Českou republiku jako celek (v regionálním členění není publikován). Meziroční míra inflace v prosinci 2015 dosáhla hodnoty 0,1 %. Průměrná roční míra inflace (vyjadřuje procentní změnu průměrné cenové hladiny za 12 posledních měsíců proti průměru předchozích 12 měsíců) činila 0,3 %.

Další údaje k ekonomickému vývoji Královéhradeckého kraje jsou na www.hradeckralove.czso.cz.

Souhrnná data se zveřejňují čtvrtletně [Statistický bulletin Královéhradeckého kraje](#)

a ročně poskytuje [Statistická ročenka Královéhradeckého kraje](#)

Aktuálně na internetových stránkách v odkaze [Statistiky](#)